

NASZ WIEK

nr 24/2023

www.utw.waw.pl

BEZPŁATNE PISMO UNIWERSYTETU TRZECIEGO WIEKU WOLI I BEMOWA W WARSZAWIE

W NUMERZE:

- Spotkanie integracyjne
- Teatr Sens
- Wycieczka do Łodzi

Wydawnictwo zrealizowane dzięki dofinansowaniu ze środków m.st. Warszawy

Spis treści

- Urokliwy zakątek w Łodzi
(zdjęcie uczestniczki UTW
Heleny Sułżyńskiej) – okładka 1
- Inauguracja roku szkolnego 2023/24 – str. 1
- Wstępniak – str. 2
- Poznajmy się – str. 3
- Spotkanie integracyjne – str. 4
- Warsztaty literackie – str. 6
- Warsztaty komputerowe – str. 6
- Warsztaty Historyczne – str. 7
- Pożegnania – str. 7
- Teatr Sens – str. 8
- Spotkanie z Anną Sroka-Hryń – str. 10
- Wykład „*Znaki szczególne. O Wisławie Szymborskiej i jej poezji*” – str. 10
- „I Dzielnicowy Przegląd Twórczości i Talentów Artystycznych Seniorów Kalejdoskop KREATYWNI 60+” – str. 11
- Zwiedzanie Muzeum Niepodległości w Warszawie pod hasłem „Stefan Starzyński w 130 rocznicę urodzin” – str. 12
- Kaplica Sykstyńska – str. 13
- Picasso w Narodowym – str. 14
- Wycieczka do Łodzi – str. 15
- Obrazy naszych malarek – okładka 4

Od Redakcji

Drogie słuchaczki i słuchacze Uniwersytetu Trzeciego Wieku Woli i Bemowa. Mijający rok w naszej uczelni to czas dużych zmian. Najważniejszą zmianą dotyczącą naszych słuchaczy był wybór nowych władz statutowych. Na najbliższe trzy lata został wybrany nowy, siedmioosobowy Zarząd.

Życząc powodzenia w tej wspaniałej i odpowiedzialnej działalności na rzecz UTW, składamy jednocześnie podziękowanie osobom, które sprawowały dotychczas rolę przewodniczenia w reprezentowaniu naszego Uniwersytetu.

W tym numerze biuletynu, a jest to już 24 numer czytelnicy zapoznają się bliżej z wpływem kreatywności na emocjonalność i rozwój jednostki. Kreatywność jest w tym numerze tematem przewodnim.

Temat jednego wykładu związany jest z setną rocznicą urodzin wielkiej polskiej Poetki Wiesławy Szymborskiej ponadto możemy zapoznać się z jednym z jej wierszy. Wiersz ten zaliczany jest do jednego z najlepszych współczesnych wierszy.

Myślę, że każdy czytelnik znajdzie w tym numerze biuletynu coś ciekawego.

Jednocześnie proszę wzorem lat ubiegłych o kontakt z redakcją i pomoc we współtworzeniu biuletynu NASZ WIEK. A za dotychczasową współpracę serdecznie dziękuję, Elżbiecie Domańskiej, Iwonie Kałaskiej, Wiesławie Cieślak, Grażynie Rynkiewicz, Edmundowie Pieprzykowi, Januszowi Góreckiemu.

Jolanta Witkowska
Redaktor prowadząca

Wydawca: Uniwersytet Trzeciego Wieku Woli i Bemowa, 01-188 Warszawa, ul. Stanisława Staszica 7/9

Redakcja: Jolanta Witkowska, Zofia Abramczyk-Maty

Fotografie: Barbara Makowska Kowalczyk, Zofia Abramczyk-Maty

Łamanie i druk: Oficyna Drukarska Jacek Chmielewski

Nakład: 300 egz.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania materiałów.

Inauguracja roku szkolnego 2023/24

Dnia 10 października 2023 odbyła się w sali widowiskowej BCK przy ul. Konarskiego 20 (dawny adres Górczewska 201) inauguracja roku szkolnego 2023/24. Inaugurację zaszczycili liczni goście: burmistrz Bemowa Urszula Kierzkowska i Woli Krzysztof Strzałkowski, poseł Michał Szczerba, dyr szkoły nr 82 Barbara Makowska-Opala, płk. Wiesław Szczygielski przedstawiciel naszego patrona - Wojskowej Akademii Technicznej, przewodniczący Rady Dzielnicy Bemowo Jarosław Dąbrowski, Adam Hać Zastępca Burmistrza Dzielnicy Wola, Radny m.st. Warszawy Mariusz Budziszewski, no i jubilatka - pierwsza przewodnicząca UTW Woli i Bemowa Pani Janina Matak.

Szanowni goście wygłosili okolicznościowe przemówienia, ale „gwoździem” uroczystości były 90-te urodziny naszej Janiny Matak. Życzenia od burmistrzów, posła, prezesów UTW i krótkie wystąpienia dostojnej Jubilatki, kwiaty, okazały tort z napisem 200-lat, a potem uroczyste wspomnienie Anny Jantar w wykonaniu red. Drygalskiego a po jego zakończeniu poczęstunek zorganizowany przez burmistrz Urszulę Kierzkowską. Było naprawdę uroczyste i dostojne, co ilustrują poniżej serią zdjęć otrzymanych dzięki uprzejmości Urzędu Gminy Warszawa-Bemowo.

Janusz Górecki

Wstępniak

Zbliża się koniec roku 2023. Z różnych powodów był to rok przełomowy - lokalnie, w ramach naszego UTW, zmienił się Zarząd. Samo w sobie nie było to aż tak znaczące, jednak był to moment kryzysu - niejasna stała się przyszłość UTW - niejasne stały się możliwości dalszego korzystania z miejsc naszych spotkań - sali widowiskowej BCK, sali spotkań grup językowych czy pomieszczenia samego Zarządu.

Zarząd i Rada Programowa UTW starają się wyjść naprzeciw nowym wyzwaniom. Staramy się być Uniwersytetem Woli i Bemowa, nasze relacje z oboma Urzędami, i Woli, i Bemowa, z burmistrzami, z dyrektorami Centrów Kultury obu dzielnic, z dyrektor szkoły podstawowej nr 82, z Wojсковą Akademią Techniczną, są więcej niż dobre. Dzięki tym relacjom utrzymaliśmy najistotniejsze osiągnięcia lat poprzednich – nasze wykłady, warsztaty, zajęcia usprawniające odbywają się tam gdzie zawsze. Podczas inaugura-

cji naszego roku akademickiego uświetnionej uroczystością uhonorowania 90-tych urodzin naszej pierwszej przewodniczącej, Pani Janiny Matak, podkreśliliśmy, że jesteśmy Uniwersytetem Woli i Bemowa. Nasze tradycyjne spotkanie integracyjne w klubie WAT było sukcesem i organizacyjnym i towarzyskim. Nowy kontakt z Muzeum Niepodległości jest bardzo obiecujący, obiecujące są także rezultaty działań nad polepszeniem naszej bazy lokalowej. Nasza siedziba przy ul. Staszica 7/9 jest najdelikatniej mówiąc – skromna. Chcielibyśmy także, aby bardzo udana impreza „I Dzielnicowy Przegląd Twórczości i Talentów Artystycznych Seniorów Kalejdoskop Kreatywni 60+” została przez nas lepiej rozpromowana. Wydarzenie to, zorganizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej Bemowa w klubie WAT, w której uczestniczyliśmy jako UTW dzięki naszym koleżankom malarkom i rękodzielniczkom oraz aktorkom teatru SENS zdecydowanie za-

sługuje na znacznie większą rozpoznawalność. Podobnie ma się sprawa z Wolskim Korowodem organizowanym przez Wolski Urząd Dzielnicy, odbywający się co roku w czerwcu w Parku Sowińskiego.

Warto odnotować, że na naszych uniwersyteckich uroczystościach zawsze bywają i czynnie w nich uczestniczą, a w razie potrzeby służą pomocą: poseł Michał Szczerba, Przewodniczący Rady Dzielnicy Bemowo Jarosław Dąbrowski, dyr Ośrodka Pomocy Społecznej Izabela Zwierz, Radny m.st. Warszawy Mariusz Budziszewski.

Będziemy się starać, aby polepszyć komunikację pomiędzy Zarządem, Radą Programową, a Słuchaczami UTW - jak dotychczas poprzez ogłoszenia na naszej tablicy ogłoszeń (długo niedostępnej ze względu na zamknięcie BCK), internet, kontakt SMS-owy, ale też wydawnictwa takie jak nasz Nasz Wiek, Twoje Bemowo. Chcielibyśmy by nasi słuchacze, szczególnie ci nowi, poznali wszystkich członków UTW, dzięki którym nasz Uniwersytet działa - na stronie obok przedstawiliśmy ich wszystkich.

Janusz Górecki

Janusz Górecki
prezes Zarządu

Lesław Knyziak
v-prezes Zarządu

Hanna Cepak
v-prezes Zarządu
ds finansowych

Poznajmy się – aktywne członkinie UTW

Wiesia Cieślak
członek Zarządu
ds imprez

Bożena Rosiak
sekretarz Zarządu

Sabina Jakubiak
skarbnik Zarządu

Jola Chaś
członek Zarządu
sprawy osobowe

Lidia Kania
Rada Programowa
przewodnicząca

Elżbieta Szymaniak
Rada Programowa

Elżbieta Domańska
Rada Programowa

Zuzanna Sucharda
Rada Programowa

Danusia Kwiatkowska
Rada Słuchaczy
organizatorka biletów

Jolanta Kroner
Rada Słuchaczy
przewodnicząca

Grażyna Rynkiewicz
Sąd Koleżeński

Halina Sennicka
Sąd Koleżeński
przewodnicząca

Iwona Kałaska
Komisja Rewizyjna
przewodnicząca

Jola Witkowska
redaktor
Naszego Wiek

Zofia Abramczyk-Maty
Komisja Rewizyjna
przewodnicząca

Spotkanie integracyjne

Dnia 7 listopada zorganizowane zostało coroczne spotkanie integracyjne dla studentów UTW. Nasz niezawodny patron - Wojskowa Akademia Techniczna - udostępnił nam do tego spotkania swoją salę klubową przy ul. Kaliskiego 25a. Na początek wszyscy usiedliśmy do stołów i zaczęliśmy rozmawiać. Była to doskonała okazja, aby poznać się lepiej i nawiązać nowe znajomości. Po chwili na stoły wniesiono poczęstunek.

Po poczęstunku rozpoczęliśmy zabawę. Było dużo tańca, śpiewu i śmiechu. Wszyscy świetnie się bawili. Dla chętnych osób odbył się konkurs tańca. Było bardzo emocjonująco, a uczestnicy zaprezentowali swoje umiejętności taneczne.

Zorganizowano również konkurs na przedstawienie scenki rodzajowo – sprawnościowej. Konkurs ten nagrodzony został salwami śmiechu.

Dzięki sprawnej organizacji ze strony Wojskowej Akademii Technicznej i całego 7-mio osobowego Zarządu Uniwersytetu Trzeciego Wieku zorganizowane spotkanie naszych studentów cieszyło się wysoką frekwencją i wspaniałą atmosferą. Szczególne podziękowanie za zadbanie o oprawę muzyczną i kulinarną naszego spotkania inauguracyjnego składamy v-prezesowi Zarządu Lesławowi Knyziakowi. Był to wyjątkowy wieczór, pełen dobrej zabawy, tańców i pysznego poczęstunku.

Wieczór ten na długo pozostanie w naszej pamięci ponieważ był wspaniałą okazją do integracji i zabawy.

Jolanta Witkowska

Zdjęcia: Barbara Makowska Kowalczyk

Warsztaty literackie

Warsztaty literackie, chociaż nazwa brzmi nieco technicznie, w rzeczywistości są kołem dyskusyjnym miłośników i pasjonatów literatury. Tradycja spotkań trwa już kilkanaście lat i cieszy się nieustającym zainteresowaniem. Te spotkania mają niepowtarzalny klimat, wprowadzają w świat poetyckiej magii, prozatorskiego kunsztu autorów polecanych przez prowadzących zajęcia, a także samych uczestników. Tak bliskie obcowanie z literaturą polską i światową, jest niezwykle inspirujące, pobudzające wyobraźnię i wzbogacające o nowe przeżycia duchowe i estetyczne.

Zajęcia odbywają się co dwa tygodnie, w czwartki, co jest podyktowane między innymi czasem potrzebnym do zapoznania się z omawianą twórczością różnych autorów i autorek, należących do literackiego Parnasu. To wspaniała przygoda intelektualna, pozwalająca odkryć zarówno samego twórcę, jak i własne możliwości percepcji, niekiedy kontrowersyjnej i wymagającej literatury.

Naszym przewodnikiem i mentorem po tym pełnym nieoczekiwanych odkryć świecie jest od prawie dziesięciu lat pan doktor Radosław Romaniuk – literaturoznawca, wykładowca akademicki, autor książek i opracowań poświęconych wybitnym twórcom

polskim i zagranicznym. Dzięki inicjatywie i ogromnej wiedzy Pana Doktora nasza znajomość współczesnej literatury, zarówno najnowszej, jak i sięgającej lata wstecz, stale się poszerza i doskonali, co jest powodem satysfakcji i intelektualnego spełnienia uczestników spotkań.

Biorąc pod uwagę wyjątkowy charakter zajęć członkowie grupy zachęcają koleżanki i kolegów do zainteresowania programem i uczestnictwa w jej pracach z myślą o dobrej literaturze i potrzebie ciągłych poszukiwań, które ona inspiruje. **ED**

Warsztaty komputerowe

W roku szkolnym 2023/24 UTW kontynuowało warsztaty komputerowe jako warsztaty komputerowo-smartfonowe. Zmieniono zarówno program jak i sprzęt - zrezygnowano z nauki programów biurowych (Word, Excel, Power Point) natomiast w programie znalazła się obsługa laptopa w zakresie korzystania z aplikacji potrzebnych użytkownikowi w codziennym życiu: obsługi konta bankowego, poczty elektronicznej, pomocy lekarskiej, zdalnym załatwianiu zakupów i innych usług, korzystania z mediów społecznościowych. Program uzupełniono również o doskonalenie umiejętności korzystania ze smartfonów, które posiadają te same umiejętności jak laptopy, ale dodatkowo są telefonami które posiadają wiele dodatkowych możliwości. Pozwalają między innymi na robienie zdjęć i ich obróbkę. Funkcje smartfonów często są przydatnych poza domem w różnych sytuacjach awaryjnych jak np. wzywanie pomocy, możliwość lokalizowania miejsca swojego pobytu, pomoc w poruszaniu się dzięki nawigacji, zapoznanie się z rozkładem jazdy, wzywanie taxi. Kursy komputerowe powinny objąć jeśli nie wszystkich to przynajmniej większość słuchaczy UTW. Nauka

oferowana na warsztatach aby była skuteczna musi być przekazywana przez bardzo kompetentnego wykładowcę i odbywać się w niewielkich grupach (do 8 osób), Sale komputerowe powinny być wyposażonych w laptopy, projektor, ekran. Wszystkie te warunki zostały spełnione w ramach naszych warsztatów. Warsztaty prowadzone są w sali Foto w Wolskim Centrum Kultury. W bieżącym roku odbyły się 6 tygodniowe warsztaty (10 dwugodzinnych lekcji). Kolejne warsztaty planowane są w przyszłym roku. Na zdjęciu jedna z lekcji. **Janusz Górecki**

Warsztaty Historyczne

W ramach zajęć na Uniwersytecie Trzeciego Wieku Woli i Bemowa prowadzone są w każdy piątek Warsztaty Historyczne. Zajęcia odbywają się od kilku lat w Bemowskim Centrum Kultury przy ul. Rozłogi 78. Warsztaty Historyczne są prowadzone przez kustosza Daniela Artymowskiego oraz inż. arch. Beatę Artymowską. „Nasi sąsiedzi” to temat przewodni wykładów prowadzonych w tym roku akademickim.

Kustosz Daniel Artymowski

Proszę o zapoznanie się ze słowami jednej z uczestniczek tych warsztatów.

Janusz Górecki

W tym roku akademickim dołączyłam po raz pierwszy do grupy osób uczęszczających w tych zajęciach. Postanowiłam że wypada wreszcie pogłębić swoją wiedzę w tym zakresie i postąpiłam bardzo rozsądnie. Zajęcia prowadzone przez Daniela Artymowskiego kustosza Zamku oraz Jego żonę Panią inż arch. Beatę Artymowską są niestety prowadzone tylko raz w tygodniu - w piątek.

Zajęcia prowadzone są bardzo profesjonalnie a sposób przekazywania wiedzy nie jest nurzący dla słuchaczy. W przeciwieństwie do wykładów prowadzonych w szkole słucham wykładów z ogromnym zainteresowaniem i mam nadzieję że pozostanie w mojej pamięci sporo nowej wiedzy. Może trochę za późno zaczęłam zgłębiać wiedzę historyczną, ale lepiej późno niż wcale. Zachęcam wszystkich a szczególnie tych nie lubiących historii do uczestnictwa w tych warsztatach.

Bożena Bekier
studentka UTW

*Mijający rok zabrał z naszego grona **Wiesławę Schubert-Figarską**, naszą kochaną Wiesię, osobę dobrą, ciepłą i życzliwą, pełną inicjatywy, otwartą na ludzi. Jej zalety mogliśmy poznać w codziennej pracy, kiedy w latach 2011-2014 pełniła funkcję prezesa Stowarzyszenia UTW Woli i Bemowa, inicjując wiele nowości programowych. Jej odejście jest ogromną stratą. Nie zapomnimy.*

*Pod koniec października odeszła od nas **Lilianna Gałązka**, nasza Lila. Odeszła nagle, niespodziewanie. W latach 2011-2023 pełniła funkcję skarbnika Stowarzyszenia, będąc jednocześnie członkiem Zarządu.*

Obowiązkowa, skrupulatna i dokładna, dobrze wykonywała powierzone prace. Pogodna i obdarzona poczuciem humoru była powszechnie rozpoznawalną i lubianą osobą. Kochała zwierzęta i opiekowała się nimi z pełnym oddaniem. Pozostanie w naszej pamięci jako życzliwa ludzior, pogodna Koleżanka, której uśmiech towarzyszył zawsze na „dzień dobry”. Żegnaj, Lilusiu...

Cecylia Tęćiorowska

Slenk Elżbieta

Spunda Iwona

Alicja Wojciechowicz - Karpik

Tomasik Helena

Ostrowska Halina

Koleżanki i koledzy z UTW Woli i Bemowa

Teatr Sens

Teatr Sens powstał w 2016 roku w ramach warsztatów teatralnych w Bemowskim Centrum Kultury. Teatr tworzą między innymi niezwykle aktorki – Seniorki, uczestniczki naszego Uniwersytetu: **Wiesława Cieślak, Krystyna Pokorska, Bożena Rosiak, Grażyna Rynkiewicz, Grażyna J. Sobczyńska, Lidia Golak**. Wymienione Panie postanowiły razem z **reżyserką Justyną Gumienną** rozpocząć teatralną przygodę. Skład zespołu stanowią niesamowite kobiety. Potrafią bawić, a także wzruszyć. Jak same mówią, ich działanie ma sens – stąd też nazwa grupy.

Dotychczas powstały 3 teatralne premiery. Były one wystawiane na deskach teatralnych oraz w ośrodkach kultury, m.in. w Bemowskim Centrum Kultury, Centrum Kultury Arsus, Wolskim Centrum Kultury czy Teatrze Arka we Wrocławiu. W repertuarze Teatru Sens znalazł się ostatnio wieczór poezji śpiewanej. Wieczór z poezją Elżbiety Stańczyk został zaprezentowany Uczestnikom UTW podczas ostatniego Bożonarodzinowego wykładu który odbył się 19 grudnia roku 2023.

„Welfarewell” wg.C.Delaney. Poznajcie Esmeraldę Quipp – emerytowaną aktorkę szekspirowską, która znajduje się w dość trudnej sytuacji życiowej. Na szczęście dzięki swojemu talentowi aktorskiemu oraz zaskakującemu optymizmowi znajduje nietuzinkowe rozwiązania. Zaskakująca komedia, która pozwala jednocześnie na zadumę nad losem kobiet w różnych okolicznościach życia. Spektakl z gościnnym udziałem aktorów z grupy teatralnej „Teatr Niemożliwych”.

Zdjęcia: Teatr Sens

„Teatr Widmo” wg. tekstów B.Schaeffera, A. Osieckiej i JH.S.Sinisterra. Podczas tego pokazu Seniorki bawią, wzruszają, jednocześnie poruszając pytanie: po co jest teatr. Aktorki zapraszają do garderoby teatralnej, odsłaniając kulisy pracy scenicznej. Do spektaklu wykorzystano trzy teksty: „Demon teatru” Bogusława Schaeffera, „Łotrzyce” Agnieszki Osieckiej oraz „Oblężenie Leningradu” José Sanchís Sinisterra.

„Do znudzenia powtarzam przy pracy nad sztuką: tu powinno chodzić o oddanie prawdy. Wiem, chcecie by teraz Was bawił. Co poważniejsi chcą tu przeżyć chwile niezwykle, kiedy świat mimo swoich starań jest beznadziejnie zwykły. Ale to ja rządzą sceną i zawsze będzie mi chodziło o prawdę.” – B. Schaeffe

Zdjęcia: Teatr Sens

„Wyszłam i nie wróciłam” wg tekstów A. Osieckiej

Spektakl słowami Osieckiej opowiada historię zakochanej kobiety. Ona – główna bohaterka, jest romantyczna, zazdrosna, nostalgiczna, to wariatka, kura domowa, wielka dama. Ma w sobie wszystkie cechy kobiece, tak jak każda z nas. Kolejne „One” przedstawiają nam te wszystkie oblicza. Osiecka bez piosenek nie mogłaby istnieć – usłyszymy m.in. „Kiedy mnie już nie będzie”, „Mówiłam żartem”, „Ja nie chcę spać” czy „Jeżeli jest”.

Zdjęcia: Teatr Sens

„Nie-przemijanie” – wieczór z poezją Elżbiety Stańczyk

Montaż słowno-muzyczny „Nie-przemijanie” to podróż poprzez uniesienia pór roku. „Nie potrafię malować farbami. Ten talent nie został mi dany. Próbuję malować słowami w sposób mniej lub bardziej udany”. W tę podróż zabiorą nas aktorki Teatru Sens wraz z zaproszonymi gośćmi. Podczas spektaklu rozbrzmiewają piosenki poezji śpiewanej Jacka Goryńskiego oraz Wojtka Gęsickiego. Muzyka na żywo: Krzysztof Gumienny.

Tekst: reżyser Teatru SENS Justyna Gumienna

Zdjęcia: Barbara Makowska Kowalczyk

Spotkanie z Anną Sroka-Hryń

W dniu 5 grudnia zaszczyliła nasz UTW Pani Anna Sroka-Hryń aktorka teatralna, filmowa i dubbingowa oraz piosenkarka, wykładowczyni w Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie na Wydziale Aktorskim, z recitalem piosenek Edith Piaf, które brawurowo wykonała z naszym aktywnym udziałem - naszym śpiewem i brawami. Akompaniował na akordeonie Klaudiusz Baran - profesor sztuk muzycznych, od 2016 rektor Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie. Po recitalu nastąpiła rozmowa Artystki z naszą koleżanką Lidią Kanią i Pani Anna odpowiadała na pytania zadawane z sali. Na koniec chętni mogli zakupić płyty CD z piosenkami w wykonaniu Anny Sroka-Hryń - jedną z repertuaru Agnieszki Osieckiej oraz drugą z repertuaru Ewy Demarczyk. Można była też nabyć piękny kalendarz na rok 2024 ilustrowany zdjęciami Anny Sroki-Hryń.

Zdjęcia: Barbara Makowska Kowalczyk

Wykład „Znaki szczególne. O Wisławie Szymborskiej i jej poezji”

Dnia 17 października odbył się w naszym UTW wykład dr Radosława Romaniuka pt. *Znaki szczególne. O Wisławie Szymborskiej i jej poezji*. Temat wykładu związany był z setną rocznicą urodzin Poetki. W wykładzie opowiedziano o mało znanych wydarzeniach z życia poetki, między innymi o towarzyskim spotkaniu w którym uczestniczyła na kilka dni przed przyznaniem Poetce nagrody Nobla, a na którym to spotkaniu znajomi zlekceważyli jej zaproszenie do domu, no i później było czego żałować. Nie sposób nie zaprezentować fragmentu jednego z przywoływanych wierszy Poetki, jak powiedział autor wykładu, być może jednego z najlepszych współczesnych wierszy – pt. *Z nieodbytej podróży w Himalaje*. **Janusz Górecki**

Yeti, niżej jest środa,
abecadło, chleb
i dwa a dwa to cztery,
i topnieje śnieg.
Jest czerwone jabłuszko
przekrojone na krzyż.

Yeti, nie tylko zbrodnie
są u nas możliwe.
Yeti, nie wszystkie słowa
skazują na śmierć.

Dziedziczymy nadzieję –
dar zapominania.
Zobaczysz, jak rodzimy
dzieci na ruinach.

Yeti, Szekspira mamy.
Yeti, na skrzypcach gramy.
Yeti, o zmroku
zapalamy światło.

Tu, ni księżyc, ni ziemia
i lzy zamarzają.
O Yeti Półtwardowski,
zastanów się wróć!

Tak w czterech ścianach lawin
wołam do Yeti
przytupując dla rozgrzewki
na śniegu
na wiecznym.

(Z tomu „Wołanie do Yeti”, 1957)

„I Dzielnicowy Przegląd Twórczości i Talentów Artystycznych Seniorów Kalejdoskop KREATYWNI 60+”

Ośrodek Pomocy Społecznej Bemowo zorganizował w klubie WAT w dniu 21 października 2023 roku Pierwszy Kalejdoskop **KREATYWNI 60+**. Organizacją Przeglądu zajęły się panie: Izabela Zwierz i Sylwia Prądkyńska z OSR Bemowo. Oprócz organizatorów w uroczystości udział wzięło kilka ośrodków kulturalnych dzielnicy Bemowo - Ośrodek Wsparcia Seniorów, Klub Seniora, oraz Placówki, Organizacje i Instytucje zrzeszone w Forum Bemowskich Seniorów. Udział wziął również nasz UTW Woli i Bemowa.

Na scenie w Kalejdoskopie zaprezentował się Teatr SENS, w którym Panie - seniorki UTW zagrały główne role teatralne. Z działalnością Teatru SENS można zapoznać się w bieżącym numerze biuletynu na stronie 8.

Natomiast w holu klubu WAT były prezentowane dzieła artystek. Swoje prace przedstawiły malarki. Na 4 stronie okładki biuletynu przedstawione są prace naszych malarek.

Swoje prace przedstawiły też panie rękodzielniczki. Oto prace jednej z nich: pani Hanny Bedynek. Nasze artystki na codzień tworzą na terenie Wolskiego Centrum Kultury przy ul. Obozowej 85 w ramach organizowanych tam Warsztatów Malarskich. Mamy nadzieję, że w przyszłym roku UTW nie tylko zasili artystkami II edycję Przeglądu, ale również zapewni liczną widownię. A jest co zapelniać - sala widowiskowa WAT mieści 450 miejsc!

Jolanta Witkowska, Janusz Górecki

*Pragnę podzielić się z Wami opisem przygody mojego życia. Przygody jednej z wielu, które zaistniały u mnie gdy już nie byłam najmłodsza. Byłam w tak zwanej jesieni życia. Dzieci odchowane, emerytura, mąż mało zainteresowany wspólnym życiem prywatnym. On miał pracę, którą uwielbiał, ja marzenia, które pragnęłam zrealizować. Uwierzcie mi, to nie były jakieś wygórowane marzenia. Po prostu chciałam zrobić to, czego nie mogłam robić wcześniej. Może mogłam, ale nawet nie pomyślałam że mogę. Zaczęłam malować, nie od razu jak jakaś świetna malarka, bo nie wiedziałam na początku jak to się robi, to znaczy od czego zacząć. Zapisałam się do Domu Kultury na ul. Obozową 85. Tam zobaczyłam jak malują inne kobiety, oczywiście amatorki. Tam się zaczęła moja - przygoda z pędzlem. Maluję do szuflady. Czasami rozdaję swoje prace rodzinie i znajomym. To nie wszystko, bo najważniejsze, że malowanie dawało i daje mi wiele radości. Minęło wiele lat i doszłam w tym malowaniu do większej wprawy. Dla mnie to było jednak za mało. Postanowiłam zapisać się do Uniwersytetu III Wieku Woli i Bemowa. **I to był strzał w Dziesiątkę!!!***

Poznałam tam różne osoby, w większości kobiety. Bo kobiety są fajne, chce im się wstawać rano i przyjechać na wykład. Po wykładzie idziemy na kawę do pobliskiej kawiarni - życie towarzyskie kwitnie. Na UTW poznałam między innymi kilka pań malujących obrazy. Są to świetne seniorki z ogromnym talentem. Ich obrazy są cudowne, pełne kolorów i światła. Niejeden prawdziwy malarz - po Akademii Plastycznej - nie powstydziliby się takich obrazów.

Przedstawię Wam moje koleżanki po pędzlu i ich prace. Oto one, cudowne malarki z Uniwersytetu Trzeciego Wieku Woli i Bemowa: Krystyna Ciemnicka, Elżbieta Mazurek, Krystyna Kmiecińska, Halina Siennicka. Oczywiście moje obrazy pragnę Wam również pokazać, nie są takie bogate w barwy jak obrazy moich koleżanek, ale co tam, są moje i cieszę się, że udało mi się je namalować. Jeśli ktoś waha się, czy zrobić coś co daje mu satysfakcję i radość, to niech się przestanie wahać i zacznie to robić. Do odważnych świat należy. Pozdrawiam wszystkich śmiarków, wierzę że jak ktoś bardzo czegoś chce to napewno mu się to uda.

Wasza koleżanka z UTW Wiesia Cieślak

Zwiedzanie Muzeum Niepodległości w Warszawie pod hasłem „Stefan Starzyński w 130 rocznicę urodzin”

Dnia 12 października 2023 roku studenci UTW udali się do Muzeum Niepodległości w Warszawie na zorganizowaną tam wystawę poświęconą 130 rocznicy urodzin Stefana Starzyńskiego, prezydenta Warszawy. Uczestnicy wycieczki mieli okazję poznać sylwetkę i dokonania tego wybitnego Polaka, ponadto wzięli udział w wykładzie poświęconym Stefanowi Starzyńskiemu. Wykład wygłosiła dr Beata Michalec, dyrektor Muzeum Niepodległości, autorka monografii „Stefan Starzyński gospodarz stolicy 1934-1939”

Wycieczka rozpoczęła się od zwiedzania wystawy stałej Muzeum Niepodległości, poświęconej historii Polski od XIX wieku do czasów współczesnych. Wśród eksponatów znalazły się m.in. pamiątki związane z życiem i działalnością Stefana Starzyńskiego, takie jak jego portrety, dokumenty i przedmioty osobiste.

Kolejnym punktem wycieczki było zwiedzanie wystawy czasowej „Stefan Starzyński. Prezydent Warszawy”. Wystawa ta przedstawiała życie i działalność prezydenta Starzyńskiego w kontekście historii Warszawy i Polski. Wśród eksponatów znalazły się m.in. fotografie, dokumenty, a także filmy dokumentalne.

Uczestnicy wycieczki byli pod wrażeniem dorobku Stefana Starzyńskiego. Wspominali, że wystawa stała Muzeum Niepodległości była bardzo pouczająca. Wystawa czasowa „Stefan Starzyński. Prezydent Warszawy” pozwoliła im lepiej poznać życie i działalność tego wybitnego Polaka.

Wszyscy uczestnicy byli zgodni, że wycieczka była bardzo ciekawa i pouczająca. Doceniali możliwość poznania historii Stefana Starzyńskiego i jego roli w historii Warszawy.

Jolanta Witkowska, Lesław Knyziak

Zdjęcie: Barbara Makowska Kowalczyk

Kaplica Sykstyńska

Dnia 23 października uczestnicy UTW brali udział w multimedialnej wystawie pod tytułem „Kaplica Sykstyńska. Dziedzictwo” Wystawa mieści się na błoniach PGE Narodowego w Warszawie. Później wystawa odwiedzi także inne miasta Polski.

Kaplica Sykstyńska to największy skarb Watykanu, miejsce papieskiego konklawe, drugi najczęściej odwiedzany obiekt muzealny na świecie. Dzięki multimedialnej wystawie „Dziedzictwo” można w Polsce zapoznać się z tym ponadczasowym dziełem. Polska została wybrana jako pierwszy kraj, w którym można obejrzeć wystawę.

Zapierające dech w piersiach, słynne freski wykonane ręką Michała Anioła uważane są za jedno z najważniejszych dzieł w historii ludzkości – po raz pierwszy można je zobaczyć z bliska, poza Watykanem. Wystawa to multisensoryczne doświadczenie, które pozwala na zapoznanie się z historią obiektu, a także z innymi dziełami Michała Anioła.

W trzech salach przedstawiony jest niezwykle świat renesansu, pokazane są detale ze środka kaplicy. Dzięki najnowocześniejszym technologiom,

można przenieść się do wnętrza kaplicy. Projekt jest dotychczas najbardziej zaawansowaną technologicznie ekspozycją, mającą odwzorować prawdziwy budynek. Całość zajmie powierzchnię ponad 1600 m². Obrazy są wyświetlane nie tylko na ścianach, ale także na suficie przestrzeni wystawowej, aby w jak największym stopniu oddać piękno wnętrza obiektu.

Warto, naprawdę warto było obejrzeć z tak bliska freski Michała. (w oryginale to ponad 20 metrów). Wszystko dzięki technice dużej rozdzielczości aparatów firmy Canon. Powstało 270 tys zdjęć dla wysoko zaawansowanego spektaklu immersyjnego na ścianach i suficie przez 50 najwyższej klasy projektorów laserowych.

Jolanta Witkowska, Lesław Knyziak

Picasso w Narodowym

Dnia 22 listopada wybraliśmy się do Muzeum Narodowego na wystawę „**Picasso w Narodowym**”. Jest to pierwsza w Polsce prezentacja prac Picassa wypożyczonych z kolekcji Museo Natal Picassa w Maladze. Na wystawie zaprezentowano ponad 120 dzieł artysty, w tym ryciny, ilustracje książkowe oraz ceramikę. Wymienione zbiory zostały podzielone na cztery podzbiory tematyczne.

„**Wczesna twórczość**” obejmuje prace z lat 1890-1907, Widzimy więc np. obraz *Kobiety w kapeluszu* z 1902 roku.

„**Okres niebieski**” obejmuje prace z lat 1901-1904. prace te są wykonane w melancholijnej kolorystyce niebieskiej. Kolor prac wynika z bardzo złej kondycji finansowej artysty a farby w tym odcieniu należały do najtańszych.

„**Okres różowy**” obejmuje prace z lat 1904-1907 i dominują w nim prace humorystyczne w jaskrawych barwach.

„**Początek kubizmu**” przypada na twórczość z lat 1907-1914. W tym czasie Picasso eksperymentował z nowymi formami i technikami polegającymi na geometryzacji formy, przy jednoczesnym zawieszeniu zasad tradycyjnej perspektywy.

Artysta pasjonował się mitologią i folklorem. Na wystawie widzimy między innymi ilustracje do „*Don Kichota*” Cervantesa.

Fascynacje Picassa odnajdujemy w jego pracach z ceramiką, które zostały wykonanych w różnych stylach - od kubizmu po abstrakcję.

Na wystawie zapoznajemy się również z „*Polską opowieścią*”. Ta część wystawy pokazuje nam prace Picassa inspirowane Polską. Artysta odwiedził Polskę w 1948 roku i był pod wrażeniem jej historii i kultury. Widzimy więc obraz „*Wnętrze kościoła w Krakowie*”, „*Portret Stanisława Witkiewicza*” oraz „*Portret kobiety z dzieckiem*” oraz cykl obrazów z *Kożuszkiem*. Kożuszek zakupił artysta dla żony – Francoise Gilot - oczywiście podczas pobytu w Polsce.

Jolanta Witkowska, Lesław Knyziak

Zdjęcie: Barbara Makowska Kowalczyk

Wycieczka do Łodzi

W dniu 8 listopada bieżącego roku wraz z koleżankami i kolegami z Uniwersytetu Trzeciego Wieku Woli i Bemowa wyruszyliśmy na wycieczkę do Łodzi, dawnej stolicy przemysłu włókienniczego i filmowego.

Pierwszym punktem naszej wyprawy było **Muzeum Kinematografii**, największego muzeum filmów w Polsce. Muzeum Kinematografii w Łodzi posiada ponad 70 tys. eksponatów. Wśród nich są urządzenia sprzed ery filmu. Są to latarnie magiczne, zabawki optyczne, stereoskopy. Jest też odrestaurowany w roku 2016 fotoplastikon pochodzący z pracowni wynalazcy Augusta Fuhrmanna. To jedyny oryginalny egzemplarz w Polsce i jeden z sześciu na świecie. Zagrał w filmie „Vabank”. W kolekcji muzeum jest wiele aparatów fotograficznych, kamer amatorskich i profesjonalnych, projektorów oraz rzutników dokładnie opisanych w gablotach. Zwiedzający mogą zapoznać się z aparaturą filmową, dokumentacją życia filmowego czy sprzętem do tworzenia filmów. Są tu też plakaty, fragmenty scenografii, fotosy i pamiątki po ludziach kina.

We wnętrzach znajdują się bogate dekoracje, boazerie, meble, kominki, piece, obrazy, freski, tapety i podłogi, które świadczą o finansowej potęgze najbogatszego łodzianina. Wnętrza pałacu były scenografią dla wielu filmów. Tu Andrzej Wajda nakręcił fragment filmu „Ziemia obiecana”.

Następnie spacerkiem udaliśmy się do **Księżego Młynu**. Jest to zespół fabryczno - mieszkalny nad rzeką Jasień. Zbudowany został w XIX wieku przez

Karola Scheiblera, najbogatszego łódzkiego przemysłowca. Był on samowystarczalną dzielnicą w mieście wzorowaną na angielskich osadach przemysłowych. Obecnie to jedno z najciekawszych łódzkich osiedli.

Spacerując po tym urokliwym osiedlu dotarliśmy na **ulicę Piotrkowską**. Jest to chyba najśłynniejsza i najbardziej znana ulica w Łodzi, jest symbolem miasta i jego największą wizytówką. Jest jedną z najdłuższych ulic handlowych w Europie, mierzy sobie aż 4,2 km. Na Piotrkowskiej znajdują się przepiękne stare kamienice.

Tą najslynniejszą i najbardziej charakterystyczną jest Kamienica pod Gutenbergiem potoczna nazwa tej kamienicy wzięła się od wynalazcy druku Jana Gutenberga.

Ul. Piotrkowska to nie tylko kamienice, sklepy i restauracje, ale i bardzo ciekawe oraz oryginalne rzeźby. Zostały stworzone w ramach projektu Galeria Wielkich Łódzian i stanowią grupę plenerowych rzeźb z brązu, upamiętniających znane osoby związane z Łodzią. Są to m.in:

- Rzeźba Twórców Łodzi Przemysłowej. Przy stole w stylu lat dwudziestych zasiadają trzech łódzcy fabrykanci nazywani królami polskiej bawełny – Izrael Poznański, Karol Scheibler i Henryk Grohman. Trzech dżentelmenów omawia ważne sprawy.

• Pomnik Lampiarza czyli bezimiennego elektryka, odsłonięty został 21 września 2007 obok kamienicy przy ul. Piotrkowskiej 37. Okazją była setna rocznica powstania pierwszej elektrowni w Łodzi. Jego autorem jest Marcel Szytenchelm.

• Fortepian Rubinsteina. Pomnik został odsłonięty 23 września 2000 roku z okazji Światowego Spotkania Łoďdzian. Autorem projektu jest Marcel Szytenchelm. Pomnik ustawiono przed kamienicą przy Piotrkowskiej 78, gdzie niegdyś mieszkał znany pianista. Podniesiona kłapa instrumentu przypomina ptasie skrzydło. Obok położono klucz wiolinowy.

• Ławeczka Tuwima. Pomnik przedstawia naturalnej wielkości Juliana Tuwima siedzącego na ławeczce w pozie sprawiającej wrażenie, jakby poeta słuchał kogoś siedzącego obok niego. Miejsce na ławeczce obok Tuwima jest wolne, co umożliwia widzowi zajęcie miejsca i wczucie się w rolę osoby z nim rozmawiającej. Nos rzeźby jest wytarty z powodu miejskiej legendy mówiącej, że potarcie nosa Juliana Tuwima przynosi szczęście.

Łódź słynie z przepięknych murali. Gigantyczne, kolorowe malowidła ściennie możemy napotkać również przy ul. Piotrkowskiej. Pod nr 77 znajdują się murale z podobiznami ważnych dla Łodzi osobistości. Wydzimy mural Józefa Piłsudskiego, Tuwima, Władysława Jagiełły, Rejmonta. Przy ulicy Piotrkowskiej 114 na ślepej ścianie od strony pasażu Schillera znajduje się mural przedstawiający ścianę zabytkowej kamienicy z ciekawymi elementami architektonicznymi. Obok na gigantycznej powierzchni namalowano ekran, na którym są umieszczane - malowane różne reklamy.

Nie mogę nie wspomnieć o artystycznym podwórku przy ul. Więckowskiego 4. Tu na elewację kamienicy „przeniosły się” sceny z obrazów Wojciecha

Siudmaka „Narodziny Dnia” i „Ptaki w raju”. Instalacja składa się z 260 elementów ceramicznych, umieszczonych na wewnętrznej elewacji i zajmuje 350 m kw.

Kolejny przykład działalności artystycznej to Pasaż Róży (ul. Piotrkowska 3). Ściany budynków zostały obłożone tysiącami drobnych lusterek, miejscami tworzących kształtem róże. Autorką projektu jest Joanna Rajkowska, znana m.in. z pomysłu ustawienia palmy na rondzie de Gaulle’a w Warszawie.

Efekt jest niesamowity, szczególnie wtedy gdy na elewację kamienicy pada światło słoneczne. Autorka nawiązuje w nim do swoich osobistych doświadczeń, do choroby córki Róży, a dokładnie jej chorej siatkówki. Fragmenty lusterek dają złudzenie zniekształconych i niedopasowanych, a wynikają ze zjawiska rozbicia luster.

Już nieco zmęczeni udaliśmy się do **Muzeum Miasta Łodzi**. Muzeum mieści się w najbardziej okazałych budynkach miasta, w dawnym pałacu łódzkiego fabrykanta Izraela Poznańskiego przy ul. Ogrodowej 15. Pałac Rodziny Poznańskich to bezcenny zabytek i ważne miejsce na kulturalnej mapie miasta. Ze względu na wielkość i dekoracje pałac zwany jest „łódzkim Luwrem”. Pałac wybudowano w stylu barokowo-klasycystyczny i należy do jednych z najpiękniejszych polskich pałaców. Możemy podziwiać salę balową, jadalnię, saloniki i sypialnię, z pełnym wyposażeniem z minionej epoki. Do dzisiaj zachwycają nie tylko przepiękne i wystawne wnętrza, ale także wybrane eksponaty, pamiętające czasy, kiedy pałac tętnił życiem towarzyskim elit ówczesnej Łodzi. Duże wrażenie robią sale poświęcone Arturowi Rubinsteinowi.

Wycieczkę zakończyliśmy obiadem w jednej z knajp znajdujących się w **Manufakturze**. To dawna fabryka przetwórstwa bawełny Izraela Poznańskiego, wzniesiona w latach 1872 – 1892. Obecnie to ogromne centrum handlowo-usługowo-rozrywkowe.

Łódź chyba na wszystkich zrobiła olbrzymie wrażenie. Na pewno warto tu wrócić, bo zostało jeszcze mnóstwo do zwiedzania.

Zdjęcia i tekst: Zofia Abramczyk-Maty

Halina Siennicka

Wiesia Cieślak

Krystyna Ciemnińska

Krystyna Kmiecńska

